

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYESEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 AL

Felétér szerkesztő és felelős szerkesztő
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

Khuen-Héderváry a királynál.

— Távirati tudósítások. —

Érdekes jelenség, hogy a lemondott miniszterelnök és a volt kabinet tagjai mily nagy befolyást gyakorolnak a válságra. — Máskor a lemondott miniszterelnök visszavonult és átengedte a tért az új embernek. Gróf Khuen-Héderváry ellenben teljes aktivitásban marad, intázi a kihallgatásokat, agitál, irányít és folytonos összeköttetésben marad a hatalmi körökkel, mely mintegy demonstratív mutatja, hogy a megbukott miniszterelnök nem kegyvesztett, hanem marad az, a mi annak idején Bánffy akart maradni: „Tettekkel tényező!”

A letört miniszterelnök ilyen előtérbe tolása és folytonos bizalmaskodása tanulságos jelenség: azt kell belőle megtalalnunk, hogy az ő nemzetellenes politikája kedves és hogy az új ember és más irány éppenséggel nem lesznek kedvesek, hanem csak holmi kényszerhelyzet kifolyásai. Így és csakis így érthető, hogy a király a volt kabinet miniszterei közül hármat,

egyét háromszor és magát a miniszterelnököt ma negyedszer fogadta a válság során.

Gróf Khuen-Héderváry ma délelőtt 10 órakor járult negyedszer a király elé. Ez a kihallgatás volt a legfontosabb és ennek a fontosságnak megfelelőleg másfél óráig is tartott; ennek a kihallgatásnak során kellett mindenestre megbeszélni a továbbiakat. A kihallgatás eredménye felette fontos, mert mutatja, hogy a király is már sürgősnek tartja a válság végleges megoldását. Ő felsége ugyanis azzal bocsátotta el a miniszterelnököt, hogy csakis az angol király fogadtatása miatt utazik Bécsbe, onnan nem fog a hadgyakorlatokra menni, hanem legkésőbb szeptember 3-án vagy 4-én fog Budapestre visszatérni és a válságot végleg elintézni.

A miniszterelnök előlegesen beszámolt a kormánypárt hangulatáról és a tegnap folyt kibontakozási tárgyalásokról. Gróf Pejacsevich horvát bán, a kivel tudósítónknak alkalm volt beszélni, abban a hiszemben van, hogy dacára a király óhajának, hogy a válságot gyorsan megoldhassa, ez a válság mégis még húzódni fog és gróf Khuen még jó dara-

big fog ideiglenes minőségben működni.

A mai kihallgatás során sem a személyes, sem a lényeges irányban nem történt semmiféle döntés. A meglepetés, a melyet a mai kihallgatásoktól vártak, tehát elmaradt; legfeljebb annyira meglepetés, hogy a király a válságot most már gyorsan meg akarja oldani és nem vár a hadgyakorlatok elmúltáig.

Ő felsége holnap utazik el Budapestről; a szükséges intézkedések megtétele végett Sélley Sándor miniszteri tanácsos, országos rendőrségi főnök ma délelőtt a kabinetirodában járt. Végül megemlítjük, hogy ő Felsége reggel 9 órakor Böhm-Bawerk osztrák pénzügyminisztert fogadta a cukorkérdésben felmerült újabb nehézségek tárgyában.

Az osztrák pénzügyminiszter a kihallgatás után Lukács pénzügyminiszterhez ment és vele délig tanácskozott.

Kossuth nyilatkozik.

Az Egyetértés tudósítója nyilatkozatokat szerzett Kossuth Ferencőtől. Arra a kérdésre, hogy kielégítő lesz-e a megoldás, a függetlenségi-párt elnök így szólt:

A kétféle nóta.

Irta: Gárdonyi Géza.

A szél süvöltve jár. Szélben és esőben egy öreg ember jön süppedezve a szőlőhegy kocsiján. Szür van rajta és a fején bárányszőr-süveg. A süveg le van huzva tarkóig. A szél vissza akarná tolni az öregot, de nem bír vele, hát mérgében csak a szürt rángatja rajta, meg hátrakapdossa hosszú ősz szakállát.

— Haj, — így nyög az öreg, mikor egy helyen térdig süllyed. — Bizony még elpusztulok.

A szél most hátrarántotta a szürét, mintha le akarná ragadni róla s föl akarná röpíteni a magasságba. Egy nagy vászontarisznnya lóg az öreg oldalán. A szél fölfújta a tarisznját és bizony elvitte volna, ha jól meg nincs kötve.

A mint így küzd az öreg a széllel, egy másik alak jön vele szembe. Ez is szürös és satykos, de ennek könnyebb a

sorsa: ezt a szél hátba nyomogatja, nem mellbe.

Már ekkor besötétedett. A két ember csak akkor ismerte meg egymást, mikor összeért.

— E! Kende az Márton?

— Én vagyok, — felelte az öreg.

A kérdező fiatal ember volt, noha a fiatalágát a szemig lehuzott süveg alatt nem árulta el más, mint a hangja s az arcának egy kis pirosuló része a szeme körül.

— Honnan ilyen későn? — kérdezte tovább a fiatal.

— A szomszédból.

— Ilyen rossz időben is kódul kende?

— Mit csináljak?

A fiatalember pár percig némán állott, mintha maga is azon tündödnék, hogy mit csináljon az öreg. Aztán, hogy a szél közbük vágott, hirtelen határozott.

— Hát — így mond — gyűjjön be velem a pincébe.

Az öreg kétszer se mondatta magá-

nak. A fiatalember átlépett a garád egy törésén. Az öreg utána botorkált.

A szél itt még hevesebben fujt. Rázta a lombtalan fákat; felbontotta itt-ott a lugas szőlőt és huzgálta, cibálta, majd a pinceházaknak rontott, emelgette, ropogtatta a födelüket. A levegő tele volt a fák sóhajásával, ajtók sirásával, tetők recsegésével.

Egy helyen két diófa állt s a között köpecs pinceház. A fiatalember ide fogta az utat. Jártas kézzel nyitott be s tapogatózott a gyertya után. Csakhamar gyújtó seregett a sötétben s a gyertya lángot kapott.

— No itt vónánk, — mondotta fiatal, az ajtót betéve. — Üljön le kende. Mingyár tüzet is rakok.

A pinceház pítvara volt ez. Ide már a szél nem bírt beférkőzni. Próbált ugyan kéményen, kulcsjukon, de nem sokra jutott, hát mérgében csak az ajtót rázogatta.

A pítvart borszagu, dohos levegő

Az iskolaczipők megérkeztek

MICHELSTÄDTER Utóda

kizárólag czipőraktár, Piacz-utca 40-ik szám.

Utazás a taktikai egység felé.

Erre nézve nem nyilatkozhatom, mert találgatásokba nem bocsátkozhatom; de köztudomású dolog, hogy a nemzeti akarat, szokatlan erővel és szokatlan egyöntetűséggel a magyar nyelv kérdésében nyilatkozott meg és eltekintve a helytelen titkolódzások közt keletkezett mendemondáktól, az, a ki a bonyolult helyzetben tisztán iparkodik látni, kell, hogy arra a meggyőződésre jusson, hogy az a híresztelés, hogy a korona éppen a nyelvkérdésben nem akar engedni, megfelel a valóságnak. Pedig én úgy tudom, hogy e nélkül sem a függetlenségi párt, sem az ország — a kormányparti kerületeket is beleértve — nem lesz megnyugtatható s a béke nem lesz helyreállítható. Mindenki tudja, hogy a gyakorlatban milyen nehézségek gördülnek az ellen, hogy a nemzeti kívánság azonnal érvényesüljön, de azt hiszem, hogy az egy abszolút minimum, hogy a magyar nyelv egy bizonyos taktikai egységben belül érvényesüljön és így az évi kérdés meg legyen oldva és a gyakorlati kivétel meg legyen oldva.

Kossuth mint szakértő katona.

A tudósító ama kérdésére, hogy Kossuth, mint a katonai tudományokban jártas ember, hiszi-e, hogy a magyar nyelv behozatala gyengítene a hadsereg egységét, Kossuth Ferenc ezt válaszolta:

Kossuth: Első sorban a hadsereg egységének fogalma nem felel meg sem az 1867-es 12-ik t.-c. betűjének, sem a kiegyezés szellemének, a mely egy dualisztikus, vagyis két önálló állam monarchiát szervezett, a melynek közös ügyeket teremtett a külképviselet és a hadügy terén, de a magyar hadsereget az összes hadseregek csakis egyik részévé tette, de ebbe bele nem olvasztotta, sőt a magyar király vezérlete, vezényelte és belserveszete intézkedései alá helyezte. Igaz, hogy a magyar király osztrák császár is, tehát egységesen rendelkezhetik a vezérlet, vezénylet és belserveszettek terén nálunk és Ausztriában; de azért nálunk csak mint magyar király rendelkezik. A király elhitette magával, hogy a vezénylet keretébe tartozik annak a megállapítása is, hogy milyen nyelven vezé-

nyeljen? Holott csak az tartozik oda, hogy miképpen vezényeljen. Mert az ország nyelvén nem változtathat semmi átruházott királyi jog és akármennyire akarja is a király, hogy a vezénylő német legyen, azért a magyar baka, vagy a magyar huszár még sem érti azt meg és nem fogja soha tudni ugy engedelmessékedni, mint egy okos, eszes magyar ember tenné, hanem csak a hang után, mint az ökör engedelmessékedik annak, hogy hü vagy hó, ha jobbra vagy balra akarják emelni.

A katonai copf.

Borzasztó az a copf, a mely még abban is fontosságot lát, hogy például a zászlóaljdobos jobb lábát akként állítja a bal elé, hogy az előbbinek surka az utóbbinak talpizमतól fél lábhoszszal előre és oldalvást jusson. (sic.) Ilyen szellemmel természetes, hogy elborzadnak a megcsontosodott katonák attól, hogy ne egységes legyen a vezénylet nyelve, nekik például a korszerű rajokban való harcolási modornál nem az a fontos, hogy a katona eszének minden életét összeszedje és mint észszel megáldott lény óvja magát és ártson az ellenségnek, hanem az, hogy a Nieder vezénylőszóra a Piänkler kissé ferdén a lö-irányhoz úgy fektüdjék le, hogy a lábak az utóbbi felé kevéssé balra jussanak és hogy a puskatusát erősen a kissé hátravont válihoz odaszoríthassa (sic!) Az pedig mindég, hogy mi van a szerencsétlen csatár után és hogy éppen annyira van és oly magasan van, hogy fekvő állapotban a fejét nem vetheti hátra és így kellőleg nem célozhat; a patrónáskája pedig úgy megnyomja a gyomrát, hogy ezt ugyan sokáig ki nem állja.

A függetlenségi-párt álláspontja.

Én úgy tudom, folytatta Kossuth, hogy erre nézve a függetlenségi-párt nézete és az egész nemzet nézete egyöntetű és a közvélemény áramlata oly erős, hogy bármely kormánynak ezt tekintetbe kell vennie. A királynak pedig szerintem nem lenne oka elkeseredni vagy elkedvetlenedni e miatt, mert az egész nemzeti szellem kitorésében nincs, igazán nincs egy hajszálnyi illojalitási gondolat sem. A koronához ellenkezőleg nagy erővel

összehozná, csatolná a nemzetet az, ha a nemzeti eszmét elfogadná a király és jobban bizaék a magyar lelkesedésben, mint bizonyos megkövesedett öreg katonák nézetében. Egyébiránt nem tagadom, hogy a helyzetet igen komolynak látom és mint hazafi mélységesen aggodom, de bízom nemzetem erejében és igazságában.

A Párisi Áruház égeése.

A főváros közgyűlése.

— Távirati tudósítás. —

A Párisi Nagyáruház katasztrófája alkalmából rendkívüli közgyűlést tartott a főváros törvényhatósága. A közgyűlésen, a mely viharosnak ígérkezett, nagy számmal vettek részt a bizottsági tagok, a karzatokat is ellepte a kíváncsi közönség.

Tizenegy órakor nyitotta meg a közgyűlést Márkus József főpolgármester, megnyitó beszédében nagy részvétellel emlékezett meg a borzalmas katasztrófáról. Jelezte továbbá, hogy a vizsgálat folyamában van és ügyelni fog arra, hogy az a legnagyobb eréllyel és részrehajlás nélkül menjen végbe. (Eljenzés) és azok, a kiknek esetleges mulasztásából vagy könnyelműségéből eredt a borzalmas katasztrófa, méltón megbüntessenek. Le kell vonni ebből a tanulságot is és a legrövidebb idő alatt végrehajtani a szükséges intézkedéseket. A közgyűlés a mai napot a fájdalom kifejezésének és felebarátai szeretet megnyilatkozásának szenteli, e több azonban a legmélyebb hááival emlékszik meg a királyról, a ki a katasztrófa helyszínén való megjelenésével hitet, erőt és bizalmat öntött a lesújtottakba s nagylelkű adományával példát adott mindannyiunknak a követésre. Kéri a közgyűlést:

A katasztrófa felett jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét a közgyűlés.

Jegyzőkönyvileg fejezze ki legmélyebb háláját és köszönetét a királynak és kérje fel a miniszterelnököt ennek tolmácsolására.

Ezután Matuska Alajos polgármester terjesztette elő jelentését, melyben előadja, hogy a vizsgálatot azonnal elrendelték és pedig különösen az irány-

lakta. Széles, alacsony tűzhely volt egyfelől, másfelől egy szoba ajtaja, meg a pince ajtaja.

Az öreg leült alázatosan egy kis szalmaszékre a tűzhely mellé. A kezét dörzsölte. Az arca úgy meg volt kövesedve a hidegtől, hogy alig bírt beszélni.

— Azt hiszem, ez az utolsó éccakám, — mondotta.

— Már cudar idő, — felelte a fiatal. — És engem is ilyenkor küldenek.

Belfejt a nedves forgácsba, aztán, hogy ez nagy füsttel lobbot vetett, folytatta.

— Vendége gyűlt a papnak. A tisztartó, meg a kálvinista pap. Oszt aszongya: Erigy ki fiam Jancsi, hozzál abbai az ürmösből. Mert lássa kend, röggelg verik az asztalt. Oszt az uraknál az a szokás, hogy röggel meleg ürmöst isznak.

Az öreg bólintott.

— Ihatik, a kinek van, — felelte esendesén.

S közelebb ült a tűzhöz. Oda tartotta eikékült, elgámberedett kezét.

Jancsi meg föltárta a kettős pinceajtót s lement. Csakhamar vissza is tért egy két literes, kormos oldalú fazékkal. Oda tette a tűzhöz.

— No, Márton bácsi, — mondotta —

itt az ürmös! — Most mink is urak vagyunk.

— Haj, de jó lesz, — örvendezett az öreg. — Ajdjon meg a csillagos ég, Jancsi.

Végigvonta a tenyerét a szakálán. Hosszu, fehér szakállá volt.

A tűz már vígan lobogott. Jancsi karót tördeit még hozzá s két szőlőtuskót is vetett reá. Ezután elővette pipáját és ő maga leült a tűz mellé.

— Hát vót-e ma sok szerencséje kendnek?

— Nyóc grajeár az egész, — felelte az öreg. — Móg három tarisznya kenyér. De azt eladtam a koresmárosnak.

Ó is pipát húzott elő a eszmájából. Jancsi odatette eléje a dohányzacskót.

— Mert látod, — folytatta az öreg — többnyire kenyeret adnak. Azt pedig nem fogyaszthatom el.

Jánosban a kenyér szó gondolatot költött.

— Szalonna is van itt, — mondotta felpillantva a polcra. — A multkor itt hagytam egy tenyérnyit. Kár vót, hogy eladta kend a kenyeret, mert nekem nincsen.

— De van én neköm. Egy karajt meghagytam, a mit a mónáréknál kaptam. Azzal belenyult a tarisznyába, be-

lenyult szinte vállig és egy nagy karaj fehér kenyeret húzott ki belőle.

Jancsi szinte meghökölt a kolduskenyértől.

— Mit eszik kend holnap? — mondotta tétován.

— Mit eszek? — felelte szinte sértődve az öreg. — Ne fájjon attul a fejed. Nem éhezem én meg soha életemben.

A következő percben már sustorgott a szalonna. A pap szolgálja gyakorlott kézzel forgatta a nyárson. Hallgatnak. A tűzbe hulló zsirecseppek kék lánggal sercegettek a parázsban.

János fölemelte a szalonnát és a kenyérre hullatta olvadó cseppeit. Aztán beledugta az ujját a borba.

— Már meleg. Igyunk tán előbb.

Odanyújtotta a fazekat az öregnek. Az öreg félretörülte a bajuszát és ivott.

— Ajha! — mondotta, belecsudálkozva a levegőbe.

Csemmentett a szájával, aztán ujra kortyogott.

— Igaz-e! — felelte János büszkén. — Nem bolondok a papok?

Az öreg fejcsóválással felelt s rábámult a fazéokra.

Tolnai Dániel cipőraktára

MADEIRAZZA 49. SZÁM. POSTÁVAL SZEMBEN.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben

hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lava-texis- és korakpérecipők nagyválasztékban.

ban, hogy az oltás kellő időben s kellő eszközökkel történt-e? Minő okok tették lehetővé a katasztrófát? Hogyan történt az, hogy a kapubejáratot átalakították kirakattá, a tűzfalat áttörték stb. (Felkiáltások: Protekcióból.) Utasították őket továbbá a hatóságok, hogy a hasonló helyiségeket azonnal vizsgálat alá vegyék és jövőre az előjárásról az ilyen helyiségeket évente többször megvizsgálja, valamint intézkedés tételéről az építési szabályzat módosítására. A vizsgálat eredményéről a legközelebbi közgyűlésen számolnak be.

A közgyűlés elfogadta a jelentést, ugyszintén a tanács javaslatát, mely szerint a főváros a katasztrófa áldozatainak 20,000 korona segélyt ad. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. egyház elemi iskolájában az új iskolai évre a beírások szeptember 1-ső, 2-ik, 3-ik és 4-ik napjain történnek naponként a rendszer tanítási órák alatt. Az iskolai évet megnyitó istentisztelet szeptember 5-én reggeli 8 órakor a nagytemplomban és kistemplomban fog megtartani. A tanítás szeptember hó 7-ik napján délelőtt 8 órakor megkezdődik. Az iskolaszék ezen határozatát azon felhívással teszem közvé, hogy iskolakötelezett gyermekeiket a tanítók az általam jelzett napokon a lakásukhoz legközelebb eső iskolába irassák be s a beírás alkalmával a gyermekek keresztelési- és himnológiai bizonyítványait mutassák fel. Végül közhírré teszem, hogy a beírás alkalmával minden iskolába járó gyermek részéről 1 korona iskolatisztogatói és 30 fillér országos tanítói nyugdíjilleték az ezen összeget felvevő tanító nyugtájára mellett befizetendő. Debrecen, 1903. augusztus 28. Kiss Albert iskolaszéki elnök.

Az ev. ref. felső leányiskolában és az ezzel kapcsolatos tanítónőképzőben valamint az elemi iskolában a beiratások augusztus hó 31-ikétől szeptember 2-án délután 5 óráig lesznek, mind a három napon délelőtt 9-12 és délután 3-5 óráig.

A tisztántali református egyházkerületi értekezlet közgyűlésére tegnap mintegy 200-an, többnyire lelkészek érkeztek Máramaroszigetre. — Szerény polgármester s Kovásy egyházi főgondnok üdvözlétre Kiss Áron szuperintendes és Degenfeld József válaszoltak. A város fel van lobogozva és nagyszámú intelligencia, élén Roszner Ervin báró főispánnal érkezett a városba. Lator képviselő és Szabó alispán üdvözlötték a vendégeket. Este fátylászona volt az elnökség tiszteletére. A mai nagygyűlésen Pap Tibor olvasott fel az egyházzól és a társadalomról. Hozzászóltak György Endre és többen. A város háza dísztermében, a mely fel van díszítve, nagy közönség jelent meg, köztük számos hölgy. Délben az elnökség a hatóságok küldöttait fogadta. A Koronában tartott lakomán a szuperintendens a királyt, Lator képviselő Kiss Aront, Pap Tibor Degenfeld gróft és György Endre Roszner főispánt élte. Délután a vendégek a rónaszéki sóbányákba mentek, a hol fényes kivilágítás volt. Este a szintársulat Dózsa Györgyöt adta elő. A vendégek má reggel utaznak el.

VIDÉK.

Vizsgálat egy járásbíró ellen.

Poprád, augusztus 28.

Késmárkon a járásbírószághoz tartozó egész területen két nap óta egyébről sem beszélnek, mint dr. Csaplaky Lipót járásbíró panamájáról, melyet dr. Szántó Márk késmárki ügyvéddel együttesen követelt el.

Késmárkon már régebb idő óta rebesgették, hogy a járásbíró nem jár egyenes uton, hanem bírói állásával össze nem egyezhető bűnös manipulációkat folytat.

Eleinte csak rebesgették, később azonban mind hangosabbá vált a panasz, úgy, hogy a késmárki ügyvédi kar a kir. közjegyző bovonásával néhány nap előtt megtartott értekezletén a járásbíró feljelentését határozta el.

A feljelentésben felsorolt visszaélések minden bizonynyal alappal bírnak, mert fel nem tételezhető, hogy egy tekintélyes ügyvédi kar koholt vádakkal állana elő. A kassai kir. tábla elnökének a késmárki ügyvédi-kar egy küldöttsége adta át a feljelentést, mely többek között a következő vádakkal terheli a járásbírókat:

Csaplaky társadalmi tekintetben annyira visszataszító életet folytat, hogy őt a társaságból ki kellett rekeszteni.

Ingó árverések alkalmával díjnokaival a dobra került árukat összevásároltatta és azután eladta.

Több rendbeli visszaélést követett el a telekkönyvben.

A dr. Szántó Márk által képviselt feleknek előnyöket biztosított, sőt az összes bírósági eljárásokban Szántónak kedvezett, a mennyiben az ő feleit mindig előnyben részesítette, figyelem kívül hagyta azt, hogy eljárásával embereket igazságtalanul megkárosított.

Ha peresfél jött hozzá, azt vagy személyesen vagy pedig díjnokaival Szántóhoz kísértette, bizonyára províziót élvezve minden fél után.

A súlyos vádak a tábla elnökét arra bírták, hogy a vizsgálatot haladéktalanul elrendelje, melynek vezetésével dr. Lupkovich József löcsei törvényszéki elnököt bízta meg.

Pezsőgyár Nyiregyházán. Nyiregyháza legnagyobb szőlőbirtokosai szövetségét alakították, mely közvetlenül a város alatt pezsőgyárat létesít. Az új vállalat főcélja: a vidék borteremének hasznos értékesítése. A gyártelep alapozási munkálatai már folyamatban vannak.

SZINHÁZ.

Éjjeli menedékhely. Gorkij szenzációs színművét: Az éjjeli menedékhelyt tegnap este mutatta be szintársulatunk Szigeten. A premierre az egész színház megtelt s a szereplők Szigeten is nagy sikerrel játszották le a szenzációs színművet.

Diszeldadás a máramaroszigeti színikörben. A máramaroszigeti nyári színikörben a tisztántali ref. lelkészi értekezlet tiszteletére esütörtökön este diszeldadás volt. Ez alkalomból a különben is csinos színikört zöld galyakkal, nemzeti lobogókkal díszítették föl. A színikör zsufozásig megtelt s a közönség sokat tapsolt Dózsa György szereplőinek. Mint vendég lépett fel Nagy János Barnabás szerepében. A fiatal ember előbb egy kis megilletődéssel küzdött, de ezt csakhamar legyőzte s nagy hatás mellett mondotta el Jókai szép jámbusait. Fellépése sikerrel járt, úgy, hogy Makó szerződöttette.

Szintársulatunk Szigeten egyre aratja a babérokat. A már említett gykori telházakat *Loute* és a *Bajusz* előadásai szaporították. Az előbbin felette jól mulatott a közönség s Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Krémer Jenő, Pataky Béla, Sebestyén Géza és Faragó Jenő arattak tapsokat. A *bajusz*nak, bár jó előadásban ment, nem volt nagy sikere. Leginkább Felhő Rózsi dalai tetszettek, de sok tapsot aratott a Krémer-pár is mókás, jóízű évődésével. Zsufozt ház előtt adta azután a társulat Lotti ezredeseit és II. Rákóczi Ferenc fogságát. — Az első üres ház augusztus 21-én volt, akkor — Hamlet került színre.

UJDONSÁGOK.

*** Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Harsányi Pál segédtanár. Kistemplomban Csighy Andor segédlelkész. Ujtemplomban Biró Ferenc helyetteslelkész. Ispólytemplomban Papp Lajos főiskolai szenior. Csapókerti imaházban Kovács János népiszkolai felügyelő. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

*** Ifjúsági élet.** Még meg sem nyitlak a főiskola kapui s az ifjúság Debrecenben időző része már is megindította a mozgalmat a szeptemberi választásokra nézve. Az Ozory-párt jelöltjei ezek: a Magyar Irodalmi Társulat elnökségére Kiss Pál, a Joghallgatók Tudományos Egyesülete elnökségére Hódy Béla, a könyvtárnoki tisztségre Pálur Miklós. A párt irodája, hol a vezetőség állandóan permanál, a Központi-szálló 1. számú szobájában van.

*** A földmívelésügyi miniszter** tegnap érkezett leiratában értesítette a városi tanácsot, hogy a hasított körmű állatoknak szeptember hónapokban való elárúsítását — természetesen hetivásáron engedélyezte.

*** Az ipartestület és a rendőrség.** A miniszter rendeletet küldött a munkorhatóságokhoz, hogy a vasárnapi munkaszünet betartását szigoruan ellenőrizzék. A debreceni rendőrség bünyügyi osztálya e rendelet alapján vasárnaponként csaknem minden iparos műhelyében vizsgálatot foganatosít, de nem saját közgei, hanem iparossegédek segítségül vételével. A rendőri kiküldött fedezete alatt a segédek házról-házra, nyilt üzletről, nyilt üzletre járnak, a mi nem kis mértékben sérti a mesterek tekintélyét. Az ipartestület előjárósága a vizsgálat e módja ellen, panaszt emelt a városi tanácsnál.

*** A gazdasági ismétli iskola.** A gazdasági ismétli iskola ügyében a gazdasági egyesület szeptember 6-án tartandó ülésén fog majd határozni. Ugyancsak ezen az ülésen kerül szóba a gazdasági egyesület által kért falkola ügye is.

*** Az egyetemi beiratások.** A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter fölvő évi augusztus hó 19-én 45,842-1903. szám alatt kelt leiratának a tudományos egyetemi beiratásokra vonatkozó következő rendelkezést teszi közé: A tandíjlemondások körül előfordult zavaroknak elejét vevendő, a következőket rendeltem el: 1. A beiratások, a leckeönyvek a tanárok láttamozásával együtt szeptember 1-16-ig tartanak. Szeptember 6-án tul csak az egyévi önkéntesek iratkozhatnak

Házilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek czipők, férfi és flu oszrmák a legtartósabb kivitelben

a legolcsóbban szerezhetők be Szigorú szolid kiszolgálás biztosított! **Neumann Testvéreknél** Debreczen, (a Tisza palotában.)

be október 8-ig. 2. Csúpán azok a hallgatók irattatnak be, a kik a tandíjat lefizetik. A tandíj elengedésért folyamodók előjegyzése elmarad. 3. tandíj elengedésért a folyamodványok szeptember 1-től szeptember hó 10-éig nyújthatók be az illető kar dékáni hivatalában. 5. A tandíj elengedésért folyamodók szeptember 16-ától szeptember 20-ig iratkozhatnak be. 6. A tanévét megnyitó ünnepély szeptember 15-én tartatik meg; az előadások szeptember 16-án veszik kezdetüket. A tanulmányi fegyelmi és tandíj-szabályzatnak ezzel ellenkező határozmányai egyidejűleg hatályon kívül helyeztetnek.

* **A kószraktár igazgatóválasztmánya** augusztus hó 31-én, délután 4 órakor igazgatósági ülést tart.

* **Az iakolai év kezdetén** gyermekharisnyák, keztyűk, alsóruhák, nyakkendők, zsebkendők, luster- és glott-, empire- és vállfodros kötények, illatszerek, szappan, mindenfaj fésűk és kefék, kézimunka kellékek óriási választékban, a legolcsóbban beszerezhetők *Bartha Kálmán* üzletében.

* **A Mayer család gyászsa.** Az általánosan ismert és köztiszteletben álló Mayer családot a multkori nagycsapás után ismét gyász érte. Az apa, a család fentartó után meghalt egy szép reményekre jogosító férfi tagja a családnak élete virágjában. A fiatal halott Mayer Géza. Régen betegeskedett s hosszas szenvedésétől tegnap váltotta meg a halál. A gyászesetről a család a következő jelentést adta ki:

Özv. Mayer Emilné úgy a maga, mint gyermekei: Jenő, Olga, Béla és unokája Lilly nevében, a lesújtó fájdalom érzetével tudatja forrón szeretett fiának Mayer Gézának életének 16-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk kihűlt tetemei folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 és fél órakor, a Sesta-kerti nyaralóban tartandó rövid ima után a róm. kath. sirkeremben fognak örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességtelre rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1903. augusztus hó 28. Béke lebegjen porai felett! A temetést Gebauer K. temetk. intézte rendezi.

* **Térzene a cipőkiállításán.** Az „Egyetértés” zenekara vasárnap délután 4-6 óra közt térzenét tart a cipőkiállítás csarnokában. A kiállítás érdekességét e napon különben emelni fogja az is, hogy az ott elhelyezett gépek tisztán elsőrendű, finom bórókat fognak feldolgozni. Ez anyagokat a debreceni cipészek bocsátják át a kiállítás céljaira.

* **Püspöky Imre temetése.** A magyar színészet egyik kiváló tagját vesztette el Püspöky Imrében, a kit tegnap nagy közönség részvéte mellett temettek el. Ravatalán számos koszoru közül is feltűnt az a két hatalmas koszoru, a melyeket a debreceni színegyesület és a szintársulat tagjai küldtek részvétük jelül. — A gyászszertartást Szabó József róm. kath. segédlelkész végezte. Azután a temetési menet a színház elé vonult, a hol Mándoky Béla, a debreceni színészet jobbainak nesztorá tartott mély hatású beszédet a ravatal felett s elbucszattatta az élete delén elhunyt pályatársát egykori diadalának helyétől s az őt szerető pályatársaktól és

közönségtől. A gyászmenet ezután megindult s Püspöky Imrét hátrahagyott családjának fájdalmas zokogása közben helyezték örök nyugalomra a Szent-Anna-utcai temetőben.

* **A debreceni csendőrszárny járásörmeistere.** A csendőrszárny néme-lyikén ezantul járásörmesteri állást létesítenek. Az új charge örmesteri gallért, tisztí kardon s tiszthelyettesi siphát viselnek. A debreceni szárny területén a kerületi parancsnokság 11 járásörmestert nevezett ki. Csendőrszárny parancsnoka, Erdős Mihály szünet járásörmesterré lett. A járásörmeistereket szeptember 1-én foglalkalja el állásukat.

* **Iparosaink a budapesti mesterinasok kiállításán.** A fővárosi mesterinasok kiállítására, melyet meglátogatott tudvalevőleg a király is, naponta számos debreceni iparos rándul fel Budapestre. Tegnap is harminc iparosmester utazott a fővárosba, valamennyien a kiállítás megtekintésére végezt. Ez mindenesetre dicséretes dolog, de iparosaink ilyen áldozatkészsége mellett annál visszatetszőbb, hogy a helybeli cipőkiállítás, melyet szaktekintélyek is páratlan sikerűnek mondanak, éppen iparosaink látogatják leggyérekben.

* **Etelka keringő.** Ivánka Zoltán hódmezővásárhelyi ismert zenetanár ily címmel keringőt irt, a melyet egy szép debreceni uri leánynak Nehéz Etelkának ajánlott föl.

* **A Hortobágy hasznosítása.** A Hortobágy hasznosításának fontos kérdése ismét előtérbe jön. Annai retortán ment keresztül az ügy, hogy szinte unalmas volt, mégis ott van most is, a honnan kiindult. Ujabbban a gazdasági egyesület foglalkozott a kérdéssel — természetesen csak szűkebb körben. Szeptember 6-án, vasárnap tartandó ülésén azonban már véleményes javaslatot fog készíteni, a melyet a szeptemberi törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé terjeszt.

* **Szobafestők és mázolókat** felhívja a választmány, ugyszintén a fényező-, cimfestők- és aranyozósegéddek és segéd munkásokat is, hogy a „Szarvas”-vendéglőben fontos értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

* **Bács Károly öngyilkossága.** Debrecenben széles körben keltett nagy részvétet Bács Károlynak, az ismert, régi kiváló színésznek, a debreceni közönség jó ismerősének öngyilkossága. — Julius 1. óta nyugalomba vonult feleségével Maár Juliával együtt. Bántotta, hogy már nyugalomba kellett vonulnia, mikor még ambíciója és ereje is teljes volt. Félt, hogy kiesiny nyugdíjából nem tudnak megélni. Az utolsó időkben fejférései voltak s gyomorbadjáról képeződött. Tegnapelőtt délelőtt Aradon, hol mostanában lakott, egy végzetes pillanatban golyót röpített az agyába. A sérülés rendkívül súlyos. Az orvosok nem hiszik, hogy életben tarthassák. Az öngyilkosság elkövetése előtt Bács levelet irt egyszerű ceruzával nejének, a mely így hangzik:

Kedves jó kis anyám!

+ Téged szeretlek legjobban a világon és Annuskát, maradjatok együtt, éljétek boldogul, mert én nem tudok a gyógyíthatatlan betegség miatt. Fent látjuk egymást, de lelkeim veletek marad. Pankerekat üdvözölöm, ritka jó barátok, ne haragudjanak. Arad város

lelkes női közönségét arra kérem, tegye lehetővé Bácsné-Maár Juliának szerény nyugdíjával a megélhetés lehetőségét. A polgármester urat arra kérem, nevezze ki Keresztény Anna nevelt leányukat tanítónővé. Isten velünk! Memento mori...

Az öngyilkos színész harminchárom év előtt kezdte meg a színészkedést atyja társulatánál, a ki színigazgató volt. Három év előtt Leszkay András aradi direktorsága alatt ünnepelte meg színészkedésének harminc éves jubileumát. Debrecenben több ízben működött. Első felesége Liptay Laura énekesnő volt, a ki Szabadkán tragikus halállal végezte életét. Második feleségével, Maár Julia asszonnyal, a ki maga is a legkiválóbb anyaszínésznők egyike, a legboldogabb, a legszebb házasságot élte, melyet olyan szomorúan megzavart ez a tragédia.

* **Uj iparossegéddek.** A debreceni iparosoknál augusztus folyamán a következő tanoncok szabadultak fel: Tóth Sándor ács, Tóth Mihály kefékötő, Szilágyi Lajos csizmadia, Acs Veronka nőiszabó, Major Imre tűnár, Stámf Anna nőiszabó, Sovány László szabó, Dézsi László kéményseprő, Busi József lakatos, Szabó János és Farkas Sámuel asztalosok, Harsányi Sándor kőműves, Öz Géza sztergályos, Schwarc Herman szobafestő.

* **Sírfosztogató gyermek.** Sok mindennel próbált már szerencsét Gáspár István ismert csavargó, zsebtolvaj. Ez a gyermek alig tíz éves és máris zajos multtal dicsekedhetik. Naphosszat csavarog és zsebeléssel foglalkozik, a Debrecenben híressé vált „apró banda” egyik legtevékenyebb tagja volt. A bandát azonban a rendőrség összefogdosta s a 12 éven felüli tagjait át adta a királyi ügyészségnek. Azok azóta büntetésüket ülik. Gáspár magára maradvá nem mer zsebelni, helyette a sirokat fosztogatja. Tegnap a római katolikus temetőből egy sírról letört egy angyalt, melyet a Hatvan-utcaán kínált megvételre. A sírfosztogató gyermeket a rendőrség elfogta.

* **Jelmezes táncestély.** Schaf János táncitanító, tánciskolája bevégzése alkalmából, augusztus 30-án, vasárnap este a Korona-vendéglő tánctermében jelmezes táncpróbát rendez. Sorrend szerint: először a felnőttek, azután a kisebb növendékek próbája történik meg. A táncestély este 7 órakor veszi kezdetét s belépő-díj személyenként 1 korona lesz.

* **A Párisi Áruház tűzkárosultjai javára.** Serna József és Szántó Győző kefégyárosok 100 koronás adományt juttattak Budapestre a Párisi Áruház tűzkárosultjainak felszólására.

* **Vakmerő templomrabló.** A debreceni vakmerő templomrabló sorra járja a vidék összes izraelita templomait s valamennyit fejtéri és kirabolja. A templomba való betörést, a perselyek kinyitását hasonló módszerrel eszközöli, mint nálunk. Legujabban Sátoraljaújhegyről jött értesítés a rendőrséghez, a hol az izraelita templomba tört be s egy perselyből száz korona pénzt vitt el. Azonkívül több értékes, a templom felszereléshez tartozó tárgyat is elkezelt. Ujhelyen többen láttak egy ismeretlen, különösen öltözködő magas embert a templom körül ólálkodni, a ki ellen erős a gyanu, hogy a betörést ő követte el. Ennek az ismeretlennek pontos személyleírását megszerezték s elküldték a debreceni rendőrségnek is. Itt a személyleírás után Gubócit a bírheid

Czipó, kalap, ing, nyakkend legolcsóbban,
Posztókalap 55 krtól
Isolatáskák 24 krtól feljebb

== Miklós és Markbreit ==
bazárban, Frohner mellett szerezhető be.

és évek óta hasztalan keresett, közismert betörőt ismerték fel benne. Gubóci tényleg foglalkozik templom betöréssel. Évekkel ezelőtt mikor a debreceni közkörházban rendezett betörést, Nagyváradra szökött, hol az oláh templomot fosztotta ki. A vakmerő rablót országosan keresik.

* **Angelottiné jutalomjátéka.** — Tegnap este ismét ünnepi előadás volt az Angelotti mulatóban. Ez alkalommal Angelottinét, az igazgató feleségét ünnepelte a közönség és művész személyzete. A bájos asszonyt zajos tapssal fogadták, mikor a közönség előtt megjelent s elhalmozták virággal és az ajándékok egész halmozásával. Szeretetre méltóan, kedvvel játszott és Frególi jelenései fényesen sikerültek. Az est sikeréből kivették méltó részüket a Djelmák sikkes ritmikus táncokkal, Göndör Aurél kupléival és Komlóssi Emma kedves dalaival. A közönség zsufoolásig megtöltötte a mulatót, melynek sorait állandóan derűs hangulat uralta. Az előadás éjjelután ért véget.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatal tegnap a következő halálozást jegyezte be: Mezei Margit ev. ref. 5 hónapos, Mike Katalin ev. ref. 1 hónapos, Nagy Béla r. k. 21 hónapos, Krajnyék Mária r. k. 4 hónapos.

* **Kiss Béla zenekara itthon.** Kiss Béla kedvelt zenekara a nyarat Vizaknán töltötte, a hol szép erkölcsi és anyagi siker mellett mulattatták jó cigányzenével a közönséget. A zenekar hétfőn visszaérkezik Debrecenbe az első zeneestélyét szerdán a Hungária-kávéházban tarja meg.

* **Azok az apróhirdetések,** melyeket a *Debreceni Ujságban* megfigyelni a tisztelt olvasóközönségnek napról-napra alkalma van, a magánforgalomnak a leghatalmasabb közvetítő eszközei s ezért mindenki sikerrel felhasználhatja a *Debreceni Ujság* apróhirdetéseit álláskeresésre, birtokeladásra, birtokkeresésre, üzleteladásra, üzletkeresésre, mindenféle tárgyak, ingatlan és ingó értékek eladására és vevésére, apró levelezésre, házasság közvetítésre, lakás-kinálás és keresésre stb., mert ebben a rovatban *tíz szóig negyven fillérért lehet hirdetni.* Minden további szó négy fillér. A hirdetés a kiadóhivatalban Lamprecht-palota adható fel. Vidékről postautalványon küldhető be, mert a szelvényre ráfér az apróhirdetés szövege vagy levélben, a melyben a hirdetésre szánt összeg levélbélyegeken is mellékelhető.

* **Talált ékszer.** Az augusztus 27-én, esütőtörkőn elveszett női aranylánc és arany 4 levelű lóhere ismert megtalálója felkérte, hogy az emléktárgyat képező ékszer az I-ső kerületi kapitánysághoz szolgáltassa be, a törvényes határidőn belül, ezen esetben a hatóság nál már letett pénzüjtalomban részesül; ellenkező esetben pedig a büntető eljárás súlyos következményeinek teszi ki magát.

* **A Szrobozslav zene és ének-társaság** a Dreher-ástermében nagy tetszés mellett játszik. Utolsó fellépése vasárnap este lesz.

* **Szülők figyelmébe.** Egy, legfeljebb két I-ső, II-od vagy III-ad osztálybeli tanulót teljes ellátásra elfogad egy gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban.

TÁVIRATOK.

Ujabb nagy tűz a fővárosban.

Benzinrobbanás egy vegy tisztító intézetben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 28.

A Párisi Nagy Áruház katasztrófa óta Budapest állandó remegésben van. — A rémületes katasztrófa óta izgatott az egész főváros és az izgalmat félelmetesen követte az a két újabb tűzkatasztrófa, a mely a rémes dráma óta kitört. Valami istenkísértés jár a mi szép fővárosunk felett, mert ma már a negyedik nagyobb tüzeset ejtette kétségbe Budapest lakosságát. Az a páni rettegés, a mi a negyedik nagyobb szabású tűz után kitört, szinte elképzelhetetlen. Tudósítónk erről az alábbiakat jelenti:

A Kerepesi-úton, a Pannónia szállodával szemben van a Kerepesi-bazár. Ennek hátulsó része a Dohány-utcába nyílik. Itt történt az újabb rémes katasztrófa. A bazár dohány-utcai hátulsó részében van Hollósy Albert vegytisztítóintézete. **Délután két órakor a tisztítóintézetben működő hajtómotor felrobbant.** A robbanást óriási dörög követte, a mely megrázkódhatta az egész környéket. A szomszédos épületek ablakai nagy robajjal csörrentek össze az utca kövezetén. A másik pillanatban már az **üzletből óriási lángtenger tört elő.** Az utca népe a katasztrófát kétségbeesett sikoltással nézte. **Többen a nagy robbanástól elájultak.** A robbanás után az üzlet lángtengeréből egymás után rohantak ki az elárúsító leányok, Kétségbeesett jajszókelésük betöltötte az egész utcát.

A lakók, a kiket az emeleten ért a robbanás, ijedten, kétségbeesve rohantak az utcára. Valamennyi azt hitte, hogy ismétlődni fog a Párisi Nagy Áruház katasztrófája.

Ezalatt az égő boltba berohant egynehány bátor ember. **A lángok közül három asszonyt hoztak ki,** a kik könnyebb égési sebeket szenvedtek.

E közben megérkeztek a tűzoltók, a kik óriási erőfeszítéssel lokalizálták a tüzet. A késő esti órákban nagy néptömeg állotta körül a veszedelem színhelyét, a hova kivonult a rendőrség és katonaság is.

A király és a válság.

Budapest, augusztus 28. A király holnap elutazik Budapestről. Szeptember 3-án designálni fog miniszterelnököt, amikor is visszatér Budapestre. A designálás után a hadgyakorlatokra utazik. Ezalatt a designált miniszterelnök megfogja kísérelni a kabinet-alakítását. Szeptember hó 11-én vissza fog jönni, hogy a válsá-

got véglegesen megoldja. Bécsi tartózkodása alatt katonai tanácskozások lesznek a válság végleges megoldásáért a mennyiben a katonai engedmények fölött fog tanácskozni az ugynevezett haditanács.

Szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, augusztus 27. A szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága tegnap este értekezletet tartott, melyre a tagok csaknem teljes számmal megjelentek. Az ülésen hosszas eszmecsere fejlődött ki az iránt, hogy a párt-értekezletet összehívják-e vagy sem. A felszólalások után elhatározták, hogy a pártértekezletet nem hívják össze, mivel az a pártvezetőség dolga.

Felrobbantott expressvonal.

Konstantinápoly, augusztus 27. Az expressvonal felrobbantásánál huszan vesztették el életüket. Kiderült, hogy a robbanást okozó dinamitot még Szófiában csempészték az étkező-kocsinak a konyhájába.

Uj hadihajó.

London, augusztus 28. A Morningpost jelenti Washingtonból, hogy az építészeti hivatal elhatározta, hogy a kongresszustól 300,000 dollár megszavazását kéri egy 5000 tonnánál nem nagyobb tartalmu turbina-hadihajó építésére.

A meggyilkolt amerikai konzul.

Oisterbey, augusztus 27. Roosevelt elnök elrendelte, hogy az Egyesült-Államoknak az európai vizeken lévő hajórajja nyomban a *beirutai kikötőbe menjen.*

HIREK.

Éjjeli posta.

Háboru előtt.

— A légberöpített vonat. —

A légberöpített expressvonal, melyről tegnap táviratban szöltünk, a macedón-kérdést sokkal gyorsabban hozta napirendre, mintsem várni lehetett volna. Hat halott, tizenöt sebesült: ez a mai nap bulletinje. A diplomácia előtt lényegtelen a halottak és sebesültek száma. A főkérdés most már az, hogy a macedón bandák szörnyüségait, gyilkolási hajlamait, garázdálkodását hogyan mily módon, milyen eszközökkel lehessen végre megszüntetni.

Most már a fegyveres beavatkozás mindenképen elkerülhetlen, annál is inkább, mert a római albáni-bizottság feliratot küldött a szultánnak, mely így hangzott: „Ha felséged nem üzen háborút a bolgároknak és nem parancsolja meg hadseregének, úgy mi görög testvéreinkkel szövetkezve, harcolni fogunk a bolgárok ellen s husz nap alatt kikergetjük őket Macedóniából. Ha bolgár hadsereg benáinket ebben megakadályoz, úgy ellenük is harcolni fogunk. Mi és a görög, készek vagyunk jogainkért meghalni. Nem tűrjük, hogy Macedónia a bolgároké legyen.

Mit csinál ezalatt a bolgár fejedelem? A bolgár fejedelem bujdosik, vagyis üdül. A koronája pedig hullófélben van. Talán már le is hullott. A bandák pedig egyelőre tovább garázdálkodnak. Azonkívül pedig az amerikai konzult is meggyilkolták, a miért az Unio kormánya is elégtételt követelt. Így hát minden jel meg van arra, hogy a háboru közeledik.

× **Rémes hír.** (Éjjeli express tudósítás.) Rémes hír terjedt el ma délelőtt a fővárosban. Hallatára borzadály futotta át az idegeket. Arról szól a hír, hogy a budapesti összekötő vasuti hid leszakadt a gráci gyorsvonat alatt. A rémhir hála istennek teljesen légből kapott koholmány. A hid a legnagyobb rendben van, semmi sem történt rajta, a vonatok rendszeresen közlekednek.

A rémhir onnan terjedt el, hogy a gráci gyorsvonaton, mely ma délelőtt érkezett, egy utas rosszul lett s a Rókusba vitték kocsia. Ott a kocsis azt a rossz tréfát követte el, hogy elmondta, hogy az összekötő hid leszakadt.

× **Rutak versenye.** (Éjjeli express tudósítás.) A szépségverseny már lejárt magát; egy amerikai lap tehát — természetesen reklámélelől — a rutakat hívta meg versenyre. Hanem annyira galáns volt mégis, hogy csak férfiakat szöllitött fel a pályázatra. Az eredmény igen érdekes volt; az első díjat 500 dollárt, egy földbirtokos nyerte el, a kinek csodálatosan szép felesége van. A legklasszikusabb az egész versenyben, hogy a pályázók legnagyobb része nős ember volt. Nagyon természetesen, a verseny igen érdekelte első sorban a nőket. Az egyik reklamációt is intézett a laphoz:

— Miért zártak ki bennünket a versenyből? írta. Talán a rutság is a férfiak kizárólagos előjoga? Higyje el, mi szintén erősen pályáztunk volna és alighanem elvittük volna az első díjat.

Intézeti leány és fiu kelengyék

az intézetektől kapott előírás szerint készen kapható és megrendelhető

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
czég

fehérnemű osztályában.
Debreczen.

Kistemplom-bazár.

Utazó ügynöki

állások betöltésére, ügyes, fiatal emberek fix fizetés és jutalék mellett azonnali alkalmazást nyernek **Schweitzer Testvérek** cégénél Debreczen. — Ugyan itt egy ügyes kisasszony kiszolgáló nőnek felvétetik. Himzést és varrást értők előnyben részesülnek.

Gróf Dégenfeld József
és dr. Balkányi Miklós
ERZSÉBET szőlőtelepének

elárusító helyisége

Debreczenben

Simonffy-utczai 1. számú városi
bérház 3-ik sz. bolthelyiségében

megnyilt

s naponként

friss csemegeeszőlő
olcsón kapható.

Pályázat.

A Halmi-i Népbank részvénytársaságnál 720 korona évi fizetéssel s az évi tiszta nyereségből kilátásba helyezett mintegy 60 korona jutalékkal javadalmazott gyakornoki állás megüresedvén, felhivattak mindazon felső kereskedelmi iskolát végzett ifjak, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezőleg irt pályázati kérvényeiket, életkorukat, képzettségüket s eddigi esetleges alkalmaztatásokat igazoló okmányokkal felszerelve, **1903. évi szept. hó 9-ig** bezárólag a Halmi-i Népbank részvénytársasághoz adják be, később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az állás a megválasztásról nyert értesítése után azonnal, de legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-én elfogalando.

Halmi (Ugocsa megye), 1903. aug. hó 26-án.

Az igazgatóság.

Alkalmi vétel.

A Postakertben, vásártér mellett 4070 □ öl föld, elutazás végett olcsón és előnyös feltételek mellett eladó.

Értekezhetni:

Demetrovits.
István-malomtelep.

HOMOKRA

legjobb vetni
Slanstádti rozsot.

Kapható

Szabó Lajos fiai cégénél,
Debreczen.

Eladó ingatlanok.

A néh. Pálffy Dániel örökösei nek tulajdonát képező alábbi ingatlanok.

1 A magy. kir. dohánygyárgyárral szemben fekvő 12. kat. hold majorsági föld.

2 Az Atilla-tér 6. sz. alatti ház ondódi földjével.

3. A Tizenháromváros-utca 30. sz. alatti ház eladók.

Értekezhetni **Kegyess Ferencz** sirkőraktárában Piacz-utca, Bank palota 58. szám.

Vasut-, dohány- és waggongyárosok 10%
engedményben részesülnek.

Nem lesz panassza,

ha szükségleteit

Székely Jenő és Társa u.

czégtől szerzi be, ki árúit kizárólag tömegből, készpénzért veszi és ez által a nagyközönséget oly előnyös vásárláshoz juttatja, mely méltán köszönetet és elismerést érdemel.

Felemlítjük itt a többek között, hogy:

Férfi ingek 75 krtól kezdve.

Gellérok és kés-elők 10-15 kr.

Férfi és női cipők 2 frttól kezdve.

Gyermekcipők 1 frttól kezdve.

Férfi és fiu nemez kalapokat 60 krtól kezdve.

Blusokat és napernyőket pedig minden elfogadható összegért árusitnak.

Iskolai tanulók 10% engedményben
részesülnek.

Iskolai növendékek

fehérnemű és ágynemű szükségletei legjobban beszerezhetők úgy leányok mint ifjak részére

Kardos László

fehérnemű és vászon nagykereskedésében
Debreczenben, Kossuth-utca.

Ritka alkalom!
Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos új mintákban
27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos új mintákban
37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 11.

**Mindenféle édesített és
szeszes italokhoz**

a legjobb minőségű

Essentiák és Compositiók

a legolcsóbb árak mellett az
eredeti és hiteles gyári véd-
jeggyel ellátott

1/4, 1/2 és 1 kg. zárt palackokban

kapható

Lindenfeld J. Jenő

fűszernagykereskedőnél

Debreczen, Városház-utca 2.

Vidéki megrendelések utánvét-
tel, pontosan eszközöltetnek.

3 kg. vételnél ingyen csoma-
golás és bérmentve.

Rossz étvágyat és emésztést csakis

A ROHITSI
STYRIA-FORRÁS

használatával lehet rendbe hozni.
Régi és elhanyagolt ilyen be-
tegségek ellen a Styria forrás
(erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére Hoffmann
József-féle Budapest, Báthory u. 8. sz.

UJ HALADÁS!
CZEGLÉDY JÓZSEFNÉ szabadalmazott
MOSÓSZERE
— sehol se hiányoztak. —

Uj találmányu mosószér, mely felülmul minden eddigi más mosó-
szert, nélkülöz minden más mosó anyagot, szappant, szódát, sziksót stb.
A ruhára ártalmatlan és clórt nem tartalmaz.

Ezen szér használatával fele idő megtakarítható, felényib kerül s
mégis sokkal szebb, fehérebb, mert a legszényesebb olaj, zsír, rozsda
vagy más pécsetet a ruhaneműből kivész.

Ezen szerből 1 kgr. 400 drb. ruha kimosásához elegendő.

Jóságát számtalan előismerő ievél bizonyítja.

Ára 1 kg. dobozban 1 kor. Üres jó doboz visszavétefik 1 kg. 12 fillérért.

" 1/2 " " 50 fillér. " " " " 1/4 " 8 "

" 1/2 " " 26 " " " " 1/4 " 5 "

Kapható a készítőnél, Czeglédy Józsefné fűszerüzletében
Debreczen, Czegléd-utca 11. szám, valamint Bin Kálmán, Csanak
József, Félégyházi János, Geréby Fülöp utódai, Göczey István, Kontsek
Géza, Kertész Sándor, Lusztig és Bán, Lelesz László, Nagy Imre,
Rankai Béla, Róth Antal, Tóth Kálmán, Várray János, Várray József
urak üzletében.

■ Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. ■

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél Debreczenben.

Szülők figyelmébe!

Az új iskola év kezdetén elemi- és felsőbb-iskolába lépő gyermekeknek
szükséges taneszközök bevásárlásánál e kevésbé fontosnak látszó ténykedésnél is ne
mellőzzék a szülői tanácsot és gondoskodást!

Nagyon sok szomorú példát lehetne ennek indokolására felhozni, melyből
később okultak a szülők. Ezért örködni és figyelemmel kísérni, hogy a gyermek mire
költi pénzét, sok későbbi kellemetlenségnek szegi útját. A legtöbb gyermek hajlandó
fejletlen, izlésének tetsző, de különben csak szemre ható, haszontalan tárgyakat
megvenni. A gyermek nem ismeri a pénzszerzés fáradságos útját, nem tudja meg-
becsülni a szülők verejtékes munkájának szerzeményét.

De éppen mert korunkban a legtöbb szülőnek a létért való közdelemben
folyton résen kell állania, fizikai ideje nincsen arra, hogy gyermekei bevásárlását
jelenlétével ellenőrizze, ezért szükséges, hogy egy minden tekintetben megbízható
céghez küldjék gyermekeiket.

A szüniidő egész tartama alatt e nemes feladat betöltésére készültem és fo-
kozott buzgalomnak eredményeként némi büszkeséggel tekintek végig az összes
iskolaszerekben binom és ezélszerű árukból fűzetek, rajztömbök, körzők, vonalzó,
i. keletáskák, tantartók, tolltartók és festékek stb. felhalmozott raktáromra. A cél-
szerűség és jóságom kívül szem előtt tartottam, hogy azok ára is olcsóbb legyen,
ezért minden cikkben egyenesen a forráshoz fordultam, a gyárakkal léptem össze-
kötötésbe. — Anyagi áldozatot nem kiméltem, hogy a kiváló gyermekvers köllők és
írók által szerkesztett 32 fűzetes gyermekkönyvtar kizárólagos tulajdonát Debreczen-
ben megszerezem, hogy kis vevőimnek ezzel is kedveskedhessem.

Minden 20 fillér vásárlás után egy ilyen szórakoztató fűzetet ajándékba adok.

Midőn a mélyen tisztelt szülők támogatását kérom, ezt csakis versenyképes-
képességem tudatában teszem.

Kitűnő tisztelettel:

Mihály Sámuel, papír-, író- és rajszerek raktára
Debreczen, főtér, 30. Úraker sörccsarnokkal szemben.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 1 kr. 8 fillér.

Levélnél tudakozódásokra pontosan válaszolunk. Ha a szükséges postabélyeg beküldött. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

A csodálkozás valósággal ízba ejti az embereket ha látják, hogy Wallerstein czég milyen olcsón, valósággal kidobja nyári árúit, mint határokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcáira.

Boros Testvérek női-divat ruháiban divatos ruhakelmék. Belymek. Seifretek. Divatos jó Batistók. Vászna. Szőnyegek. Jó, olcsó Fűzőnyek. Ágycsillagok. Pipacsosítók.

Utcai kihordásra 1 liter sestakerti új bor 24 kr. Lendlbauer Kálmánnál Kenyér-piacz 8. sz. ugyanott egy pincesz tanuló felvétetik.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreceni első elektro mechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jóállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Petroleumforrás legínomabb és legolcsóbb Fazekas Kálmánnál, festék- és petroleumkereskedőnél, Hatvan-utca 6. sz.

Egy magános urhoz gondviselésre ajánlok, úgy a mint Ferenczy Lajos urnál voltam 14 évig, mint megbízottja. Debreczen, Miklós-utca 1. sz. Botos Antal.

Több rendbeli hónapos szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Czím a kiadóhivatalban.

Bethlen-utczán 17. sz. a. egy 4 szobás lakosztály mellékhelyiségekkel, bérbeadó.

Valódi szegedi, róssa, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lirdenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

30 kr. egy liter saját természetű, vegyes ó remek aszt. li bor üvegezve, Kacz Lajos borkereskedőnél.

Szíves tudomásul adom a tanuló ifjuságnak, miszerint jó karban levő használt iskolai könyvet (a collegium I-VIII oszt. ig és a tanítóképzőre) a legolcsóbban nálam szerezhetők be. Bán Kálmán iskolai könyvkereskedő, Egyház-tér.

Izletes ebéd vacsora 16 frtért kapható vidéki özvegy nőnél, kihordásra is. Hüvelyes-utca 10.

Ügyes varróné házakhoz ajánkodik. Nagycsapó-utca 84.

Ajtó-utca 37. sz. alatt két szobás utcai lakás előszobával s meléképületekkel november 1-től kiadó, jó vízű kuttal.

Czímfestő munkákat izléses kivitelben, jótányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Kinek volna 500 korona kiadó pénze kellő biztosíték mellett 4 óra, ötven koronát kapva érte. Leveleket „Titoktartó” jelligével a kiadóba.

Csáthy Ferencz könyvkereskedésében II. Egyház-tér 2. szám, egy jó családból való négy középső osztály végzett tanuló gyakoroltnak felvétetik. Értekezhetni a könyvkereskedésben.

Ügyes újságelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Intelligens zsidó családnál uri gyermekek, teljes ellátásra felvétetnek. Czím a kiadóban.

Német hiszasszony jó bizonyítvánnyal alkalmazást keres. Czím Lirdenfeld K. Csapóker 409.

Két kis kules, egy zsinóron találtatott Piacz-utczán. Tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban.

Szolid, fiatal ember, a ki a füzzer szakmában teljes jártassággal bír, a helyi piacon azonnal alkalmazást nyerhet. Czím a kiadóban.

Felvetetik két uri leány teljes ellátásra. Zongora használat is. Czím a kiadóban.

Borbélysegédet azonnali belépésre elfogad Szilágyi Gusztáv Hatvan-utca 17.

Két uri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. szám alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Eladás.

Glayton és Suchiewerth garnitúra 8 lőerejű, teljesen jó karban eladó, minden felszereléssel. Értekezhetni Jókai-utca 29. szám.

A Kossuth-utca 5. szám alatt levő Bosznay-féle ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott az üzletben Bosznay Károlynál.

Bor eladás. Piacz-utca 34. kitűnő borok kaphatók hektoliterenként, literje 8-15 krajval.

Képes folyóirat 24 füzet egy évfolyam, olcsón eladó. Czím a kiadóban.

Eladó a Boldogkertben egy nyilas szőlő, csinos új házzal, részletfizetésre is eladó, második járás a harmadik kapunál 82. sz.

Egy jó forgalmu fűszerüzlet szőlővel együtt, Csapóker I s járás, 68. sz. eladó.

10 pár rezgő-betyes, arany páva és más faj galambok, esetleges olcsó elfogadható áron, elutazás végett eladók. Czím a kiadóban.

Egy jó karban levő homokfutó bricska eladó. Darabos-utca 22. sz.

Táncziskola megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az új tanfolyam e héten megnyit.

Tanfői órák:

Kedd, csütörtök és szombat este 8-10 óráig.

Vasárnap este összyakorlat 8-12 óráig.

Maradtam tisztelettel

Schaf János,
táncztanító.

Csapó-utca 17-ik szám.

(Korona czimű tánczterem.)

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi és heti részlet üzletében, az őszi és téli árak nagyváltatékban megérkeztek, u. m.: férfi, fiu és gyermek öltönyök, női felső kabátok és felöltők, vásznak, kanavaszok, képek és tükrök nagyraktára.

461
1903 sz.

Árlejtési hirdetmény

A debreczeni izr. hitközség által a József kir. herczeg-utca 26 és 28-iki szám alatt létesítendő új építmények építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák költségei következőleg vannak előirányozva:

1. Föld, kőműves és elhelyező munka	31,556.20
2. Ácsmunka	5156.63
3. Bádógosmunka	1072.—
4. Asztalos-, lakatos-, mázoló és üvegesmunka	5596.—
5. Vízvezetési munka	1500.—
6. Légszeszvezetési munka	1366.—
7. Szobafestő-munka	802.—
8. Különlélek és előre nem láthatókra	2366.67
Összesen korona	49,415.50
Levonandó a kikerülő anyag értéke	1915 50
Korona	47,500 —

azaz negyvenhétézeröt száz korona.

A munkák csak együttesen adatkak ki. A versenytárgyalásban részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munka-előirányzati összegének megfelelő 5% bantapnzt készpénzben vagy óradékképes értékpapirokban, a hitközségi irodánál (Kápolnási-utca 1. sz.) 1903. szept. 7-én, d. e. 10 óráig letenni.

Az ajánlatba hozandó engedemny vagy egységárak számmal és betűvel olvashatóan kiirandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok f. évi szeptember 7-én d. e. 10 óráig a hitközségi irodához (Kápolnási-utca 1. sz.) nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok f. évi szept. 7-én d. e. 11 órakor a hitközség tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, kellően fel nem szerelt, távirati vagy utóajánlatok avagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A hitközség fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok között szabadon választhasson vagy azok mellőzősével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 20 napig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltételek a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadtnak.

Debrecen, 1903. augusztus hó 28.

A debreczeni izr. hitközség előljárása.

Horváth András

szoba- és templomfestő
Debreczen, Piacz-utca 21. sz. alatt
(a Tisza palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását a legművésziesebb kivitelben.